

Riigihanke „Kohtute infosüsteemi arendustööd“ (296052)

hankedokumentide juurde

ARENDUSLEPINGU ÜLDTINGIMUSED

Kui eritingimustes on sätestatud teisiti kui üldtingimustes, siis kehtib eritingimustes toodu.

1. Definitsioonid

Järgnevad definitsioonid laienevad nii lepingule kui ka selle osaks olevatele dokumentidele.

1.1 Tarkvara

Tarkvara tähendab põhiliselt arvutiprogramme, telekommunikatsioone, andmebaasi-, rakendus- ja muud tarkvara objektikoodis, lähtekoodis või nende mistahes muid vorme või adaptatsioone koos sellega seonduva dokumentatsiooniga. Spetsiaalselt tellijale tema funktsioonide täitmiseks loodud tarkvara käsitletakse lepingu raames spetsiaaltarkvarana.

1.2 Seadmed

Seadmed tähendavad lepingus kirjeldatud tooteid, hõlmates nendega otseselt seotud tarkvara, mis on vajalik seadmete funktsioneerimiseks.

1.3 Telekommunikatsioonid

Telekommunikatsioonid tähendavad sisemise ja välise telekommunikatsiooni seadmeid, tarkvara ja teenuseid ning vajalikke vahendeid, teenuseid ja protseduure.

1.4 Asukoht

Asukoht tähendab kohta või kohti, välja arvatud täitja asukoht, kuhu seadmeid, telekommunikatsioone või tarkvara tarnitakse või installeeritakse või teenuseid osutatakse (nt tellija test- arendus-ja toodangukeskkond).

1.5 Puudus ja viga

Puuduse või veaga on tegemist juhul, kui seade, telekommunikatsioon või tarkvara ei täida lepingus sätestatud funktsioone, annab valesid tulemusi, kui tema nõuetekohane toimimine katkeb või on (muul viisil) häiritud, nii et seadme, telekommunikatsiooni või tarkvara otstarbekohane kasutamine on takistatud või oluliselt häiritud. Vigu liigitatakse järgnevalt:

- 1.5.1 Kriitiline/Blocker – viga, mille tõttu süsteemi tervikuna või mistahes süsteemi osa ei ole võimalik kasutada ja/või see piirab sama süsteemi mistahes teise osa kasutamist.

- 1.5.2 Kõrge – viga, mille tõttu pole võimalik mingit süsteemi osa kasutada, kuid see ei sega mõne teist sama süsteemi osa kasutamast.
- 1.5.3 Keskmine – viga, mille tõttu süsteemi või selle süsteemi mõnda osa on võimalik kasutada piirangutega ja/või kasutajad peavad tegema mitte ettenähtud tegevusi eesmärgi saavutamiseks (nt. funktsionaalsus lubab vigadega toiminguid lõpetada).
- 1.5.4 Madal – viga, mille tõttu süsteemis esineb kõrvalekaldeid ettenähtust, kuid üldprotsessi need ei häiri või häirivad vähesel määral.
- 1.5.5 Väheoluline - viga, mille tõttu otseseid kõrvalekaldeid ei teki kuid vajavad muutmist/parandamist.

1.6 Toodangukeskkond

Reaalseks andmevahetuseks mõeldud keskkond, mis ei ole test- või arenduskeskkond.

2. Hind

- 2.1 Lepingu hind sisaldab kõiki tolli- ja muid makse, kaasa arvatud käibemaks. Lepingu eritingimustes märgitakse lepingu hind käibemaksuta (netosummas).
- 2.2 Lepingu hind väljendatakse eurodes.
- 2.3 Lepingu hind on täitja ainuke tasu seoses lepinguga ja täitja ise ega tema töötajad ei võta päevarahasid, kaudset tasu ega muud lepingus toodud kohustustega seotud tasu. Samuti ei ole täitjal ega tema töötajal õigust täiendavale autori- või muule sarnasele tasule seoses lepingu täitmisel kasutatud patenteeritud või muul viisil kaitstud eseme või protsessiga.

3. Maksmine

- 3.1 Täitja esitab tellijale arve masinloetaval kujul e-arvena. Arve esitamise õigus tekib täitjal pärast töö või etapi vastuvõtmist tellija poolt.
- 3.2 Arve peab sisaldama vähemalt alljärgnevaid andmeid:
  - 3.2.1 info arve esitaja kohta;
  - 3.2.2 info maksja kohta;
  - 3.2.3 viide Lepingule;
  - 3.2.4 käibemaksukohustuslase number;
  - 3.2.5 vastuvõetud Töö nimetus ja kirjeldus;
  - 3.2.6 käibemaks;
  - 3.2.7 kogusumma;
- 3.3 Tellija tasub lepingu hinna täitja poolt esitatud arvel märgitud kuupäevaks. Maksetähtaeg ei tohi olla lühem kui 30 kalendripäeva, va juhul kui tellija on nimetatut tehnilises kirjelduses (tellimuses) ette näinud.
- 3.4 Ettemakseid tellija ei teosta.

- 3.5 Lõpparve maksmine eeldab täitja kõigi lepingu järgsete kohustuste täitmist ning tellija poolt vastuvõtmist.
- 3.6 Tellijal on õigus lepingu rikkumise korral arvestatud leppetrahvid ja kahju hüvitised maha arvata lepingu alusel täitjale tasumisele kuuluvatest summadest.
- 3.7 Tellija poolt makstud mistahes summa, mis ületab täitjale lepingus ettenähtu, maksab täitja tellijale tagasi 30 kalendripäeva jooksul pärast vastava teate saamist.
- 3.8 Lepingujärgse hinna tasumisega viivitamisel on täitjal õigus nõuda viivist iga maksmisega viivitatud kalendripäeva eest 0,15 (null koma viisteist) % maksmata summast päevas.

4. Informatsioon ja aruanded

- 4.1 Täitja loetakse asukohaga ja lepingu tingimustega tutvunuks. Eelkõige ei rahuldata täitja nõuet lisamakseteks või ajapikenduseks, kui ta oleks saanud vajaliku informatsiooni hankida visiidiga asukohta, konsulteerides tellijaga või muul sobilikul viisil.
- 4.2 Tellija varustab täitjat tema käsutuses oleva mistahes informatsiooni ja dokumentatsiooniga, mis võib olla lepingu täitmisel oluline, niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2 tööpäeva jooksul vastava nõude saamisest.
- 4.3 Tellija abistab täitjat niipalju kui võimalik lepingusse puutuva informatsiooni saamisel, mida täitja mõistlikkuse piirides lepingu täitmiseks nõuab.
- 4.4 Täitja annab tellijale niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2 tööpäeva jooksul vastava nõude saamisest, lepingu täitmist (sealhulgas seadmeid, telekommunikatsioone, tarkvara, projekti kulgemist ja teenuseid) puudutavat informatsiooni.
- 4.5 *Täitja kohustub vastavalt perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 25 lg-le 3 esitama kontrollija nõudel projektiga seotud teavet ja dokumente, mis on vajalikud seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud asjaolude kontrollimiseks.*

5. Teated ja kirjavahetus

- 5.1 Pooltevaheline suhtlus toimub selleks otstarbeks määratud poolte kontaktandmetel ja aadressidel. Pooled on kohustatud kontaktandmete ja aadresside muutusest teineteist teavitama viivitamatult, aga mitte hiljem kui 2 tööpäeva jooksul.
- 5.2 Kui teisele poolele edastatav teade eeldab vastust, tuleb vastata viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 2 tööpäeva jooksul.
- 5.3 Pooltevahelised lepinguga seotud teated peavad olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, välja arvatud juhtudel, kui teated on informatsioonilise iseloomuga, mille edastamisel teisele poolele ei ole õiguslikke tagajärgi. Teade loetakse kättesaaduks, kui:
  - 5.3.1 teade on üle antud allkirja vastu;
  - 5.3.2 teade on edastatud tähtitud kirjana poole postiaadressil ja teate postitamisest on möödunud 5 (viis) kalendripäeva;
  - 5.3.3 e-posti või telefoni teel on teade edastatud lepingus märgitud kontaktisikule või esindajale.

6. Asukoht

- 6.1 Taitja peab andma lepingutäitmise käigus piisavalt informatsiooni korrektselt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koostatud kasutusjuhendi näol, et võimaldada tellijal asukoht lepingujärgsete kohustuste täitmiseks kohaselt ette valmistada. Juhend peab olema antud sellise sisendiga, et objektiivselt keskmise võimekusega programmeerija oleks suuteline asukoha töö vastuvõtmiseks vajalike testide teostamiseks ette valmistada. Juhend peab olema esitatud piisava ajavaruga selleks, et tellijal oleks võimalik töö üleandmisel alustada koheselt vastuvõtmiseks vajalike testide teostamist. Juhul, kui töö üleandmise hetkeks ei ole juhendit edastatud või kui edastamisest hoolimata ei ole tellija asukohta ette valmistada jõudnud, algab töö vastuvõtmiseks ette nähtud tähtaeg kulgema pärast asukoha ette valmistamist. Kui taitja ei ole ette näinud erilisi keskkonnatingimusi, võib tellija eeldada, et neid ei nõuta.
- 6.2 Tellija teeb vastavad ettevalmistused ja loob tingimused omal kulul.
- 6.3 Kui tellija ettevalmistused või loodud tingimused ei vasta lepingus sätestatule, esitab taitja viivitamatult puuduste loetelu. Kui tellija ei muuda olukorda selliselt, et taitjal oleks võimalik ajagraafikust kinni pidada, on taitjal õigus saada lepingujärgsete kohustuste täitmiseks vajalikku ajapikendust.
- 6.4 Taitjal on õigus taotleda juurdepääsu asukohale tellija tavalisel tööajal.
- 6.5 Taitja kulud, mis on seotud lepingus sätestatud juurdepääsupiirangutega ja turvaprotseduuridega, sisalduvad lepingu hinnas ning neid ei hüvitata.
- 6.6 Tellija võib igal ajal lepingu kehtivuse vältel muuta või kehtestada juurdepääsupiiranguid ja turvaprotseduure. Kui taitja tõendab, et selline muudatuste tegemine või piirangute või protseduuride kehtestamine põhjustas lisakulusid, on tal õigus nende hüvitamisele.

7. Lepingu muutmine

- 7.1 Lepingut võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad pärast nende allkirjastamist mõlema poole poolt või poolte poolt määratud tähtajal. Kirjaliku vormi mittejärgimisel on muudatused tühised.
- 7.2 Riigihangete seaduse § 123 lg 1 p 1 kirjeldatud muudatused lepitakse kokku tellija ja taitja esindajate poolt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

8. Poolte õiguskaitsevahendid

- 8.1 Lepingu see peatükk fikseerib Lepingu olulised rikkumised, menetluse rikkumisest teatamisel ning poolte vastutuse. See peatükk ei välista ega piira poole õigust kasutada muude lepingu rikkumiste korral muid õigusaktidest tulenevaid õiguskaitsevahendeid, samuti kasutada täiendavaid õiguskaitsevahendeid lisaks selles peatükis kokkulepitule.
- 8.2 Lepingust või seadusest tuleneva õiguse või õiguskaitsevahendi mittekasutamine või selle kasutamisega viivitamine ei tähenda nimetatud õigusest või õiguskaitsevahendist või muudest õigustest või õiguskaitsevahenditest loobumist. Lepinguga seotud mis tahes loobumised on

kehtivad ainult siis, kui need on selgesõnaliselt ja kirjalikult väljendatud.

8.3 Pooled vastutavad lepinguga võetud kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest Eesti Vabariigi õigusaktides ning lepingus ettenähtud korras.

8.4 Oluliseks lepingurikkumiseks loetakse muu hulgas järgmisi rikkumisi:

- 8.4.1 pool ei täida mis tahes lepingust tulenevat kohustust teise poole poolt lepingust tuleneva vastava kohustuse täitmiseks antud täiendava tähtaja jooksul;
- 8.4.2 täitja ei täida garantiiperioodil lepingust tulenevaid kohustusi;
- 8.4.3 täitja ei ole esitanud tellijale asukoha keskkonnatingimusi, millest tulenevalt on häiritud tellija seadmete, telekommunikatsioonide või tarkvara kohane funktsioneerimine ning mistõttu tellija kaotab täitja lepingu järgsete kohustuste täitmise vastu huvi;
- 8.4.4 täitja rikkus kohustust tahtlikult või raske hooletuse tõttu;
- 8.4.5 täitja rikub personaliga seonduvaid tingimusi;
- 8.4.6 poolel või tema poolt kaasatud kolmandal isikul puuduvad lepingu täitmiseks vajalikud õigused (sealhulgas load, litsentsid, Intellektuaalse omandi õigused);
- 8.4.7 täitja suhtes on algatatud pankrotimenetlus, pankrot on välja kuulutatud, täitja varad arestitakse või täitja finantsseisund halveneb tellija põhjendatud hinnangul oluliselt ja see halvenemine muudab vähetõenäoliseks lepingu nõuetekohase täitmise;
- 8.4.8 pool on rikkunud Intellektuaalse omandi õigusi ja nende kasutamise tingimusi;
- 8.4.9 pool on rikkunud konfidentsiaalsuskohustust ja/või isikuandmete töötlemisega seonduvaid kohustusi;
- 8.4.10 pool on rikkunud avalikustamise keelu kohustust;
- 8.4.11 pool on rikkunud kolmandate isikutega seonduvaid kohustusi;
- 8.4.12 tellija on viivituses lepingus kokku lepitud maksetähtajaga rohkem kui kolmkümmend (30) kalendripäeva;

8.5 Poolel on õigus nõuda lepingu olulise rikkumise korral leppetrahvi tasumist kuni 30% Lepingu hinnast iga vastava juhtumi korral. Juhul, kui leppetrahvi nõue on seotud töö etapi puuduliku teostamisega ja puudus ei sea ohtu lepingujärgse töö tervikuna nõuetekohast üleandmist ei tohi leppetrahvi nõue ületada 30% teostatud või töös oleva etapi maksumusest.

8.6 Poolte rahaline koguvastutus on piiratud lepingu maksumusega, välja arvatud juhul, kui pool rikkus kohustust tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

8.7 Pool peab teavitama teist poolt leppetrahvi nõudest mõistliku aja jooksul arvates ajast, mil ta sai teada leppetrahvi nõudmise õiguse tekkimisest. Leppetrahvi nõude esitamisel on pool kohustatud märkima mõistliku tähtaja leppetrahvi tasumiseks, tähtaeg ei tohi olla lühem kui 30 kalendripäeva. Pool on kohustatud leppetrahvi tasuma nõudes märgitud tähtaja jooksul. Kui poole hinnangul on leppetrahvi nõue alusetu, on pool kohustatud esitama oma vastuväited enne leppetrahvi tasumise tähtaega. Leppetrahvi nõudmine ei mõjuta poole õigust nõuda poolelt nõuetekohase töö või selle osa teostamist ning kahju hüvitamist või kasutada muid seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid. *Tellija käsitleb kahjuna ka projekti „.....“*

rakendamiseks antud toetuse tagasimakse hüvitamist olukorras, mil tagasimakse on tingitud täitja tegevusest/ tegevusetusest.

8.8 Lisaks leppetrahvi nõudele ja / või leppetrahvi asemel on tellijal õigus nõuda täitjalt lepingu mittenõuetekohasel täitmisel, et:

8.8.1 täitja kõrvaldaks puudused, sealhulgas nõuda, et täitja hangiks parema teenuse osutamiseks vajalikud lisa- või asendusseadmed, -telekommunikatsioonid, -tarkvara ja teenused;

8.8.2 oluliste puuduste, samuti puuduste kõrvaldamise ebaõnnestumise korral nõuda, et täitja teeks uue töö ja tarniks uued seadmed, telekommunikatsioonid ja tarkvara või keelduda vastuvõtmisest ning leping lõpetada;

8.8.3 võtta täitja pakutud töö vastu ning alandada vastavalt hinda;

8.9 Lepingust tulenevate leppetrahvide maksmine, samuti tekitatud kahju hüvitamine, ei vabasta lepingut rikkunud poolt Lepingujärgsete kohustuste täitmisest.

9. Standardid, liidesed ja ühilduvus

9.1 Täitja lepingujärgsete kohustuste täitmine ei tohi tekitada häireid tellija mistahes teiste liidestatud süsteemide talitluses.

9.2 Täitja garanteerib, et kõik seadmed, telekommunikatsioonid, tarkvara ja teenused on vastastikku ühilduvad, funktsioneerivad ja töötavad standardite ja/või liideste vahendusel rahuldavalt koos mistahes teiste lepingus sätestatud seadmete, telekommunikatsioonide, tarkvara ja teenustega ning lepingus sätestatud keskkonnas.

9.3 Täitja ei muuda ilma tellija eelneva kirjaliku nõusolekuta mistahes standardeid, liideseid, sideprotokolle jms.

10. Dokumentatsioon

10.1 Lepingu täitmisel kaasneva dokumentatsiooni loomisel toetutakse dokumentatsiooniplaanile.

10.2 Täitja varustab tellijat piisava ja adekvaatse dokumentatsiooniga, kaasa arvatud informatsioon seadmete, telekommunikatsioonide ja tarkvara projekteerimise ja funktsioneerimise kohta, mis on vajalik, et tellija saaks seadmeid, telekommunikatsioone, tarkvara ja teenuseid efektiivselt kasutada, hooldada, kohandada ja neile lisaseadmeid lisada.

10.3 Kõik juhendid ja muud dokumendid esitatakse eesti keeles, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

10.4 Dokumentatsioon peab vastama tootele, sisaldama muudatusi ja olema terminoloogiliselt üheselt mõistetav.

10.5 Dokumentide valmistamiseks ja levitamiseks kasutatakse paberkandjat või elektroonilist infokandjat.

11. Üleandmine ja vastuvõtmine

- 11.1 Töö või töö etapi valmimise järgselt annab täitja selle tellijale üle vastuvõtmiseks.
- 11.2 Täitja peab tellijat töö või töö etapi üle andmise viivitusest või viivitusse sattumise ohust ja põhjustest koheselt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis informeerima. Kui täitja viivituse põhjustab tellija, on täitjal õigus nõuda mõistlikku ajapikendust ja põhjendatud lisakulude hüvitamist.
- 11.3 Töö või töö etapi üleandmise kohta koostab täitja üleandmise akti, milles näidatakse muuhulgas ära üleandmise kuupäev, teostatud töö, osutatud teenuste, hoolduse ja tarnitud seadmete, telekommunikatsioonide ja tarkvara detailiseeritud nimekiri ning vajaduse korral neis esinevad puudused. Iga töö etapi üleandmisel koostab ja esitab täitja antud etapi kohta koostatud dokumentatsiooni, vastavalt dokumentatsiooniplaanile või tellija poolt tehnilises kirjelduses esitatud nõudmistele.
- 11.4 Töö või töö etapi üleandmine tellijale ei ole käsitav selle vastuvõtmisena tellija poolt.
- 11.5 Täitjal on õigus nõuda ja tellijal kohustus töö vatsu võtta kui töös on täitja poolt kõrvaldatud kõik järgmise prioriteediga vead: kriitiline/blocker, kõrge ja keskmine. Taolisel juhul lasub täitjal kohustus vaegtöödena madala ja väheolulise tähtsusega vead parandada töö vastuvõtmise aktis toodud ajaperioodiks.
- 11.6 Pärast töö etapi üleandmist on tellijal õigus töö üle vaadata 10 tööpäeva jooksul. Pärast töö üleandmist on tellijal õigus töö üle vaadata 20 tööpäeva jooksul. Tellija võib tehnilises kirjelduses (tellimuses) ette näha töö üle vaatamisele käesolevast erinevad tähtajad.
- 11.7 Juhul, kui tellija leiab, et töö ei vasta lepingu tingimustele, on tellija kohustatud teavitama täitjat töös avastatud puudustest, keeldumisest tööd enne puuduste kõrvaldamist vastu võtta ja kirjeldama töö puudused. Täitja on kohustatud puudused kõrvaldama 5 tööpäeva jooksul, kui pooled ei ole kokku leppinud mõnda muud tähtaega. Kui tellija näeb töö üle vaatamisel ette käesolevatest üldtingimustest erineva tähtaja, täpsustab tellija tehnilises kirjelduses (tellimuses) puuduste kõrvaldamiseks antava tähtaja. Töö puuduste kõrvaldamise kulud kannab Täitja.
- 11.8 Enne töö üleandmist viib täitja töö nõuetelevastavuse kindlakstegemiseks läbi testid.
- 11.9 Täitja esitab tellijale kõik tema poolt läbiviidud testide tulemusena valminud dokumentide koopiad.
- 11.10 Enne töö vastuvõtmist viib tellija töö nõuetelevastavuse kindlakstegemiseks läbi testid.
- 11.11 Kui töö või mistahes töö osa ei läbi teste, viiakse otsekohe pärast seda, kui täitja on teinud vajalikud korrektuurid testide edukaks läbiviimiseks, läbi kordustestid samadel tingimustel.
- 11.12 Tellija nõudmisel viib kordustestid läbi täitja.
- 11.13 Parandatud töö üleandmine toimub nagu esmakordsel üleandmiselgi.
- 11.14 Puudustega üle antud tööd ei loeta tähtaegselt üleantuks ning tellijal on õigus nõuda sellise lepingurikkumise korral täitjalt leppetrahvi lepingus sätestatud korras ja määrares või rakendada muid õiguskaitsevahendeid.
- 11.15 Vastuvõtmiseks valmis töö peab vastama lepingus sätestatud tingimustele. Töö etapi vastuvõtmine tellija poolt ei tingi ega kohusta töö kui terviku vastuvõtmist tellija poolt juhul, kui töö ei vasta tingimustele. Töö vastuvõtmise kohta koostab tellija vastuvõtuakti, milles

näidatakse muuhulgas ära vastuvõtmise kuupäev, teostatud töö, osutatud teenuste, hoolduse ja tarnitud seadmete, telekommunikatsioonide ja tarkvara detailiseeritud nimekiri.

- 11.16 Töö või töö etapp loetakse vastuvõetuks vastuvõtuakti allkirjastamisest või toodangukeskkonnas kasutusele võtmisest. Juhul, kui tellija on võtnud puuduseid sisaldava töö või töö etapi toodangukeskkonnas kasutusele, loetakse vastuvõetuks ainult nõuetekohaselt teostatud tööd ja täitjal on õigus nimetatute osas esitada arve. Taolises olukorras esitab tellija täitjale töös või töö etapis esinevate puuduste nimekirja ning puuduste kõrvaldamise tähtaja, kas enne töö või töö etapi toodangukeskkonnas kasutusele võtmist või vahetult pärast selle toimumist.
- 11.17 Mistahes seadmete, telekommunikatsioonide, tarkvara ja teenuste osa valmimisel võib tellija anda välja vastuvõtuakti vastava osa kohta. Selline vastuvõtmine ei mõjuta täitja kohustust täita kõiki Lepingus ettenähtud kohustusi.
- 11.18 Täitja vastutab töö juhusliku hävimise või kahjustumise eest kuni töö vastuvõtmiseni tellija poolt.

Lisatakse vajadusel:

- 11.19 *Täitja kohustub tellija juhendamisel märgistama töö enne selle üleandmist vastavalt õigusaktides kehtestatud nõuetele (hankelepingu sõlmimisel märgitakse konkreetne viide, nt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022. a määrusele nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“).*

ja

- 11.20. *Tellija kinnitab, et ta on teadlik asjaolust, et projekti „.....“ rakendamiseks antud toetuse saamiseks peab töö vastuvõtmine olema fikseeritud vastuvõtmisaktis ning kinnitatud juhtrühma poolt.*

12. Koolitus

- 12.1 Täitja tagab tellija personalile adekvaatse väljaõppe, kindlustamaks seadmete, telekommunikatsioonide, tarkvara ja teenuste rahuldava ja efektiivse toimimise, vastavalt lepingus kokkulepitule.
- 12.2 Koolituse toimumise aeg, koht ja maht kooskõlastatakse eelnevalt tellija kontaktisikuga.

13. Garantii

- 13.1 Täitja annab tööle ..... kuulise töövõtugarantii. Garantiiperiood algab tööde kogumina vastuvõtmisest.
- 13.2 Garantiiperioodil ilmnevad puudused kõrvaldab täitja omal kulul, v.a punktis 13.6 toodud juhtumitel. Kui ilmnenud puudused ei ole garantii korras kõrvaldatavad, esitab täitja tellijale põhjendused kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval pärast sellest asjaolust teada saamist.
- 13.3 Kui ei ole kokku lepitud teisiti, toimub garantiiliste puuduste üleandmine ja vastuvõtmine lepingu

punktis 11 toodud regulatsiooni kohaselt.

13.4 Juhul kui garantiiperioodil ilmnenu puudused muudavad osa või kõik seadmed, telekommunikatsioonid ja/või tarkvara kasutamiskõlbmatuks, varustab täitja tellijat nõutud tasemel toimimise garanteerivate lisa- või asendusosade ja muu vajalikuga omal kulul.

13.5 Tellija informeerib täitjat puuduse iseloomust ja ulatusest otsekohe selle ilmnemisel. Täitja on kohustatud eemaldama ilmnenu puudused vastavalt lepingus toodule või tellija poolt määratud ajal.

13.6 Garantiiga ei ole hõlmatud:

13.6.1 puudused, mille tekkimise eest vastutab tellija;

13.6.2 diagnostikaks kulunud aeg, juhul kui algselt garantii juhtumine registreeritud juhtumi raames tuvastatakse, et tegu ei ole garantiilise juhtumiga. Vastav töö kuulub eraldi tasustamisele lepingu tunnihinna alusel.

13.7 Garantii kaotab kehtivuse kui täitjaga kooskõlastamata on muudetud või muudetakse lähtekoodi, v.a juhul kui tellija suudab eristada lähtekoodis tehtavaid muudatusi.

14. Load ja litsentsid

14.1 Täitja vastutab ainuisikuliselt lepingu täitmiseks vajalike lubade ja litsentside saamise eest. Tellija teeb täitjaga mõistliku koostööd, hoidmaks ära selliste lubade või litsentside väljaandmise asjatut viivitamist või väljaandmisest keeldumist.

14.2 Tellija võib ilma ette teatamata lepingu lõpetada, kui täitja ei saa lepingu täitmiseks vajalikku luba või litsentsi.

14.3 Täitja garanteerib, et tal on õigus anda tellijale lepingu objektiks oleva tarkvara ja teiste autori- või muude sarnaste õigustega kaitstavate esemete kasutamisoõigus.

14.4 Täitja garanteerib, et nimetatud kasutusõiguse üleandmisega ei rikuta kolmandate isikute õigusi. Juhul kui kolmas isik esitab oma õiguste rikkumise tõttu tellija vastu hagi ning see rahuldatakse, tasub täitja võimalikud kahjuhüvitusnõuded, samuti õigusabikulud ja muud seonduvad kulud.

15. Riski üleminek

15.1 Juhusliku hävimise või kahjustumise risk läheb tellijale üle töö vastuvõtmisel, samuti hetkel, mil tellija satub viivitusse toimuva tegemisega, millega ta töö üleandmisele peab kaasa aitama.

16. Intellektuaalne vara

16.1 Leping allkirjastamisega kinnitab täitja tellijale, et talle kuuluvad lepingu täitmiseks vajalikud varalised autoriõigused, litsentsid ja muud intellektuaalse omandi õigused, mis on tarvilikud lepingu järgse töö täielikuks teostamiseks ja loovutamiseks ning, et nende suhtes ei ole kolmandatel isikutel nõudeid.

16.2 Täitja kinnitab, et ta on võtnud tarvitusele kõik meetmed autori isiklike õiguste realiseerimiseks

viisil, mis ei takista ega raskenda teose kasutamist ja autori varaliste õiguste teostamist tellija poolt.

16.3 Taitja annab spetsiaaltarkvarale Euroopa Liidu tarkvara vaba kasutuse litsentsi v.1.1 (EURL). Juhul, kui töö üleandmine toimub etapiviisiliselt, siis loetakse litsents antuks iga etapi (teose) vastuvõtmisel tellija poolt.

16.4 Tellijal on muuhulgas õigus spetsiaaltarkvara (teose) autoriõiguste kehtivusaja jooksul:

16.4.1 teost kasutada mis tahes eesmärgil ja mis tahes viisil;

16.4.2 teost reprodutseerida;

16.4.3 originaalteost muuta ja luua teosel põhinevaid tuletatud teoseid;

16.4.4 teost või selle koopiaid üldsusele edastada, sealhulgas neid kättesaadavaks teha või eksponeerida, samuti avalikult esitada;

16.4.5 teost või selle koopiaid levitada;

16.4.6 teost või selle koopiaid laenutada ja rentida;

16.4.7 anda all-litsentse teose või selle koopiate suhtes kehtivate õiguste kohta.

16.5 Taitja annab tellijale spetsiaaltarkvara lähtekoodi, täitmiskoodi ja dokumentatsiooni kujul, mis võimaldab tellijal sellest aru saada.

16.6 Tellija võib levitada lähtekoodi ja täitmiskoodi ning dokumentatsiooni ja selle muudatusi mistahes kolmandatele isikutele ja asutustele.

16.7 Kõik taitja poolt lepingu täitmise käigus koostatud dokumendid ja andmed kuuluvad tellijale. Taitja annab kõik nimetatud dokumendid ja andmed tellijale üle.

16.8 Tellija võib spetsiaaltarkvara autoriõigusi teostada mistahes olemasolevas või hiljem loodud keskkonnas, toel või formaadis.

16.9 Taitja tagab, et tema töötajad on loobunud Eesti seadusega lubatud ulatuses oma õigusest teostada isiklikke õigusi, et tellijale oleks võimalik vajalikke varalisi õigusi litsentsida.

16.10 Lepingujärgse tarkvarasüsteemi loomiseks kolmandatele isikutele kuuluvate komponentide (tarkvara) kasutamise osas juhinduvad pooled nende kasutamise litsentsitingimustest. Taitja kinnitab, et eelistab tarkvara loomisel selliseid kolmandatele isikutele kuuluvaid komponente, mille kasutamisega ei kaasne täiendavaid litsentsitasusid ega piiranguid tarkvara kasutamisel või alllitsentside andmisel. Taitja on kohustatud tellijat teavitama juhul, kui taitja plaanib tarkvara loomisel kasutada selliseid kolmandatele isikutele kuuluvaid komponente, mille kasutamine toob tellijale kaasa täiendavaid litsentsitasusid või piiranguid tarkvara kasutamisel. Ilma tellija kirjaliku nõusolekuta ei tohi taitja tarkvara loomisel nimetatud komponente kasutada.

16.11 Nimetatud õigused kehtivad kogu autoriõiguste kehtivuse aja ja nende kehtivuse territooriumiks on kogu maailm.

17 Personal

17.1 Lepingus kirjeldatud teenuseid osutavad lepingus nimetatud isikud vastavalt lepingus

sätestatud ülesannetele. Muudatusi tohib teha vaid tellija kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud nõusolekul.

17.2 Täitja asendab töid teostava isiku viivitamatult lepingu objekti täitmise seisukohast võrdväärse kvalifikatsiooni ja kogemustega ning tellijale vastuvõetava isikuga, kui:

17.2.1 töid teostav isik ei ole võimeline teenuste osutamist jätkama haiguse, õnnetusjuhtumi või muu temast tuleneva põhjuse tõttu;

17.2.2 lepingus nimetatud töid teostav isik osutub tellija põhjendatud arvamuse kohaselt lepingujärgsete ülesannete täitmiseks ebakompetentseks või ebasobivaks või kui tema lepingujärgsete ülesannete täitmine pidevalt kahjustab lepingu korrektset ja õigeaegset täitmist.

17.2.3 isikul on kuriteo toimepanemise eest määratud kehtiv karistus.

17.3 Täitja kannab kõik punktis 17.2 nimetatud asendusest tulenevad või sellega kaasnevad kulud.

17.4 Töid teostavatel isikutel ei tohi olla kuriteo toimepanemise eest määratud kehtivat karistust.

17.5 Töid teostavad isikud ei tohi olla tellija töötajad ega tellija töötajaga seotud juriidilised isikud. Seotud juriidiline isik tähendab käesoleva lepingu mõistes juriidilist isikut, mille juhtumis- või kontrollorgani liige tellija töötaja on või juriidiline isik, milles vähemalt 1/10 osalusest kuulub tellija töötajale.

18 Kolmandad isikud

18.1 Pooled võivad loovutada lepingust tulenevaid rahalisi nõudeid kolmandatele isikutele. Pooled on kohustatud teineteist nõude loovutamises viivitamatult kirjalikult informeerima.

18.2 Pooled ei või oma lepingujärgseid kohustusi anda üle kolmandale isikule ega kaasata oma lepingujärgsete kohustuste täitmiseks kolmandat isikut ilma teise poole sellekohase selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta. Tellijal on õigus edastada või suunata täitja poolt esitatud arve tasumisele tellijast erinevale hankijale nendevahelise koostöökokkuleppest tuleneval alusel juhul kui vastavasisuline teavitus on tellija poolt pakkumuse esitamise ettepanekus kajastatud.

18.3 Pooled vastutavad kõigi isikute eest, keda nad kasutavad oma lepingujärgsete kohustuste täitmisel.

19 Auditeerimine

19.1 Mõlemal poolel on õigus kaasata auditeerimiseks sõltumatu audiitor. Audiitori kaasamiseks ei ole vajalik teise poole luba.

19.2 Audiitori isik ja muu auditeerimisega seotud asjaolud sätestatakse eraldi kokkuleppes. Auditeerimise käigus avastatud probleemid tuleb registreerida ja vajaduse korral sisestada probleemide lahendamise protsessi.

19.3 Täitja peab täpset arvestust lepingu täitmisel töötatud kalendripäevade ja –kuude kompenseerimisele kuuluvate kulude kohta. Audiitorile võimaldatakse piiramatult ligipääs nimetatud andmetele.

- 19.4 Audiitorit kaasanud pool tagab, et audiitor käsitleb saadud informatsiooni konfidentsiaalsena. Vastutus jääb audiitorit kaasanud poolele.
- 19.5 Pärast andmete auditeerimist ja kontrollimist teeb audiitor järeldusotsuse, mis on lõplik.
- 19.6 Auditi kulud kannab auditi tellinud pool.

20 Õigustest loobumine

- 20.1 Kummagi poole mistahes viivitus, hoolimatus või keeldumine teist poolt lepingutingimuste täitmise nõudmisel või muude nõuete esitamisel ei kujuta endast selle poole mistahes lepingujärgsetest õigustest loobumist või nende tühistamist.

21 Konfidentsiaalsus ja isikuandmed

- 21.1 Täitja ei või oma lepingujärgseid kohustusi anda üle kolmandale isikule ega kaasata oma lepingujärgsete kohustuste täitmiseks kolmandat isikut ilma tellija sellekohase selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta.
- 21.2 Täitja on kohustatud:
- 21.2.1 tagama lepingu täitmise käigus tellijalt ükskõik mis vormis saadud teabe (andmed, tehingudokumentatsioonis ja lepingutes sisalduvad tellija esindajate isikuandmed, *know-how*) konfidentsiaalsuse ning ei edasta ega võimalda sellele teabele juurdepääsu kolmandale isikule ilma tellija sellekohase selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta;
  - 21.2.2 tagama lepingueelsete läbirääkimiste, lepingujärgsete kohustuste ja lepingu täitmise käigus ükskõik mis vormis teatavaks saanud isikuandmete (v.a. tehingudokumentatsioonis ja lepingutes sisalduvate Tellija esindajate isikuandmete) konfidentsiaalsuse ning ei edasta ega võimalda nendele juurdepääsu ühelegi kolmandale isikule ilma tellija sellekohase selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta;
  - 21.2.3 ei edasta punktis 21.2.2 nimetatud isikuandmeid väljapoole Euroopa Liidu liikmesriikide ja Euroopa Majandusühendusse kuuluvate riikide territooriumit ilma tellija sellekohase selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta;
  - 21.2.4 kasutama ja töötleva punktis 21.2.2. nimetatud isikuandmeid üksnes lepingu täitmiseks ja tellija dokumenteeritud juhiste alusel, välja arvatud juhul, kui täitja on kohustatud teavet töötleva täitja suhtes kohalduva õiguse alusel. Viimati nimetatud juhul teavitab täitja tellijat vastava kohustuse olemasolust enne teabe töötlemist, kui selline teavitamine ei ole olulise avaliku huvi tõttu täitja suhtes kohalduva õigusega keelatud;
  - 21.2.5 võimaldab juurdepääsu punktis 21.2.2. nimetatud isikuandmetele ainult nendele isikutele, kellel on selleks oma tööülesannete täitmiseks vajadus ning tagab, et need isikud on teadlikud ning järgivad isikuandmete töötlemisalaseid nõudeid ja õigusakte, nad on saanud asjakohase koolituse eelmainitud nõuete kohta, on võtnud endale konfidentsiaalsuskohustuse või neile kehtib asjakohane seadusest tulenev konfidentsiaalsuskohustus. Vastav konfidentsiaalsuskohustus jääb kehtima pärast käesoleva lepingu lõppemist;

21.2.6 kohustub täitma kõiki kehtivaid isikuandmete töötlemisalaseid nõudeid, andmete turvalisust puudutavaid ning isikuandmete kaitse alaseid Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi õigusakte ja muid eeskirju.

21.2.7 kohustub rakendama järgmisi organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnilisi turvameetmeid punktis 21.2.2. nimetatud isikuandmete kaitseks juhusliku või tahtliku volitamata muutmise; juhusliku hävimise ja tahtliku hävitamise eest ning õigustatud isikule andmete kättesaadavuse takistamise eest, volitamata töötlemise s.h. avalikustamise eest:

- a) vältima kõrvaliste isikute ligipääsu isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele seadmetele;
- b) ära hoidma andmete omavolilist lugemist, kopeerimist ja muutmist andmetöötlussüsteemis, samuti andmekandjate omavolilist teisaldamist;
- c) ära hoidma isikuandmete omavolilist salvestamist, muutmist ja kustutamist ning tagama, et tagantjärele oleks võimalik kindlaks teha, millal, kelle poolt ja milliseid isikuandmeid salvestati, muudeti või kustutati või millal, kelle poolt ja millistele isikuandmetele andmetöötlussüsteemis juurdepääs saadi;
- d) tagama, et igal andmetöötlussüsteemi kasutajal oleks juurdepääs ainult temale töötlemiseks lubatud isikuandmetele ja temale lubatud andmetöötluseks;
- e) tagama andmete olemasolu isikuandmete edastamise kohta: millal, kellele ja millised isikuandmed edastati, samuti selliste andmete muutusteta säilimise;
- f) tagama, et isikuandmete edastamisel andmesidevahenditega ja andmekandjate transportimisel ei toimuks isikuandmete omavolilist lugemist, kopeerimist, muutmist või kustutamist;
- g) pidama arvestust isikuandmete töötlemisel kasutatavate tema kontrolli all olevate seadmete ja tarkvara üle, dokumenteerides järgmised andmed:
  - i. seadme nimetus, tüüp ja asukoht ning seadme valmistaja nimi;
  - ii. tarkvara nimetus, versioon, valmistaja nimi ja kontaktandmed.

21.2.8 teavitama tellijat toimunud või põhjendatult kahtlustatavast käesoleva lepingu punktis 21.2.1 ja/või 21.2.2 sätestatud konfidentsiaalsuskohustuse rikkumisest; punktis 21.2.7. ja selle alapunktides a-g sätestatud turvameetmete rikkumisest, mis põhjustab, on põhjustanud või võib põhjustada edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise või loata avalikustamise või neile juurdepääsu, kirjalikult viivitamata aga mitte hiljem kui kakskümmend neli (24) tundi pärast sellest teada saamist. Teates tuleb vähemalt:

- a) kirjeldada (Isikuandmetega seotud) rikkumise laadi, sealhulgas puudutatud andmesubjektide liike ja arvu ning puudutatud kirjade liike ja arvu;
- b) teatada andmekaitse töötaja ja tema kontaktandmed või muu kontaktpunkt, kust saab lisateavet;
- c) soovitada meetmeid (Isikuandmetega seotud) rikkumise võimalike negatiivsete mõjude leevendamiseks;

- d) kirjeldada (Isikuandmetega seotud) rikkumise tõttu andmesubjektidele tekkivaid tagajärgi ja potentsiaalseid ohte;
  - e) kirjeldada täitja/või kolmandast isikust alltöötleva poolt välja pakutud või võetud meetmeid (Isikuandmetega seotud) rikkumisega tegelemiseks ja
  - f) esitada muud teavet, mis on mõistlikult nõutav, et tellija saaks täita kohaldatavaid andmekaitse õigusakte, sealhulgas riigiasutustega seotud teavitamise ja avaldamise kohustusi, näiteks teavet, mis on nõutav andmesubjekti tuvastamiseks.
- 21.2.9 tellija eelnevalt kirjalikul heakskiidul lõpetama käesoleva lepingu punktis 21.2.8.nimetatud rikkumise ning kohaldama meetmeid (isikuandmetega seotud) rikkumise lahendamiseks, sealhulgas vajaduse korral rikkumise võimaliku kahjuliku mõju kõrvaldamiseks ja leevendamiseks;
- 21.2.10 kohustub lepingu lõppemisel kustutama kõik punktis 21.2.2. nimetatud isikuandmed ja nimetatute koopiad 30 päeva jooksul, v.a juhul, kui õigusaktidest tuleneb teisiti;
- 21.2.11 teeb tellijale kättesaadavaks kogu teabe, mida tellija peab vajalikuks lepingus sätestatud kohustuste täitmise tõendamiseks;
- 21.2.12 võimaldab tellijal või tellija poolt volitatud audiitoril teha auditeid ja kontrole ning panustab nendesse;
- 21.2.13 kohustub võimaluse piires asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete abil punktis 21.2.2. nimetatud isikuandmete osas tellijal täita tellija kohustust vastata taotlustele andmesubjekti õiguste teostamiseks ning teostada nende õiguste teostamisest tulenevaid toiminguid (andmete parandamine, sulgemine, kustutamine).
- 21.3 Käesoleva lepingu punktis 21.2.1. sätestatud konfidentsiaalsuse nõue ei laiene informatsiooni avaldamisele täitja audiitorile ja advokaadile.
- 21.4 Käesoleva lepingu punktides 21.2.1. ja 21.2.2. sätestatud konfidentsiaalsuskohustuse nõue on tähtajatu ning kehtib nii lepingu täitmise ajal kui ka pärast lepingu lõppemist.
- 21.5 Tulenevalt konfidentsiaalse informatsiooni laadist on tellijal õigus seada täiendavaid nõuded ja/või juhised isikuandmete töötlemiseks.
- 21.6 Kõik käesoleva lepingu punktides 21.2.1. – 21.4 kohustused kehtestab täitja kõikidele kolmandatele isikutele, keda ta kasutab oma lepingujärgsete kohustuste täitmisel. Kolmas isik on füüsiline või juriidiline isik või riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, kes ei ole ei tellija ega ka täitja.

22 Avalikud suhted

- 22.1 Pooled ei tegele seoses lepinguga avalike suhetega ega anna teateid pressile, elektroonilisele meediale, üldsusele või teistele auditooriumidele, välja arvatud teise poole eelneval kirjalikul nõusolekul. Avaldada võib vaid teateid, mis on teise poolega eelnevalt kooskõlastatud.
- 22.2 Kõik eelnimetatud kohustused kehtestab pool ka kõigile kolmandatele isikutele, keda ta kasutab oma lepingujärgsete kohustuste täitmisel.

23 Lepingu täitmise peatamine ja lepingu lõpetamine

- 23.1 Tellija võib peatada täitjale lepingujärgselt makstavate summade maksmise kas osaliselt või täielikult, kui:
- 23.1.1 täitja ei täida lepingut;
  - 23.1.2 vastuvõtmise, testimise või auditeerimise käigus avastatakse puudusi või muid täitja poolseid kohustuste rikkumisi;
  - 23.1.3 tellija lepingu järgsete kohustuste õigeaegset ja korrektset täitmist segab või ähvardab segada muu asjaolu, mille eest vastutab täitja.
- 23.2 Täitja võib peatada tellijale teenuse osutamise kas osaliselt või täielikult, kui:
- 23.2.1 tellija ei täida lepingut;
  - 23.2.2 täitja lepingu järgsete kohustuste õigeaegset ja korrektset täitmist segab või ähvardab segada muu asjaolu, mille eest vastutab tellija.
- 23.3 Tellija võib igal ajal lepingu üles öelda, teatades sellest 1 (üks) kuu ette. Sellisel juhul on täitjal õigus nõuda tasu täidetud kohustuste eest.
- 23.4 Tellijal on õigus leping erakorraliselt etteteatamata lõpetada täitjapoolse olulise lepingu rikkumise korral. Lepingu lõpetamisel punktides 8.4 nimetatud juhtudel täitja tehtud tööd ei tasustata. Täitja poolt tarnitud seadmed, telekommunikatsioonid ja tarkvara tagastatakse, selle võimatuse korral või muul juhul, kui tagastamine on saadu olemuse tõttu välistatud, makstakse hüvitust võlaõigusseaduses sätestatud korras.
- 23.5 Täitja võib lepingu üles öelda tellijapoolse olulise lepingu rikkumise korral pärast vastava hoiatuse saatmist, kui rikkumist ei ole kõrvaldatud 10 (kümne) tööpäeva jooksul peale hoiatuse esitamist. Sellise lepingu lõpetamise korral maksab tellija täitjale tasu täidetud kohustuste eest.
- 23.6 Lepingu lõppemisel on täitja kohustatud tellijale tagastama kõik lepingu täitmiseks üleantu.

24 Vääramatu jõud

- 24.1 Lepingust tulenevate kohustuste mittetäitmist või mittenõuetekohast täitmist ei loeta lepingu rikkumiseks, kui selle põhjuseks oli vääramatu jõud. Vääramatu jõuna käsitlevad pooled võlaõigusseaduse §-s 103 lg 2 nimetatud asjaolusid.
- 24.2 Pool, kelle tegevus lepingujärgsete kohustuste täitmisel on takistatud vääramatu jõu asjaolude tõttu, on kohustatud sellest koheselt kirjalikult teatama teisele poolele, esitades teavitusega ühes tõendid kõigi järgnevate asjaolude esinemise kohta:
- 24.2.1 takistava asjaolu esinemine, mis takistab kohustuse kohast täitmist;
  - 24.2.2 takistava asjaolu asetsemine väljaspool võlgniku mõjusfääri;
  - 24.2.3 asjaolu ettenägematus;
  - 24.2.4 asjaolu vältimatus ja ületamatus.
- 24.3 Vääramatu jõu asjaolude ilmnemisel pikeneb lepingu lõpptähtaeg nimetatud asjaolude esinemise perioodi võrra. Pool peab vääramatu jõu asjaolude äralangemisel lepingut täitma asumata. Kui vääramatu jõu asjaolude tõttu on poole lepingust tulenevate kohustuste täitmine takistatud enam kui 60ne kalendripäeva võrra võib teine pool öelda lepingu üles.

25 Kehtiv seadusandlus

Lepingule ning kõikidele lepingu osaks olevatele dokumentidele kohaldatakse Eesti Vabariigi õigusakte.

26 Vaidluste lahendamine

- 26.1 Käesoleva lepingu allkirjastamisega kinnitavad pooled, et on tutvunud ja on nõus lepinguga ja selle lisadega ning mõistavad täielikult enesele võetavate kohustuste sisu ning nende tagajärgi.
- 26.2 Lepinguga seotud või sellest tulenevate arusaamatuste või vaidluste puhul püüavad pooled leida lahenduse heal tahtel põhinevate läbirääkimiste teel.
- 26.3 Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlus Harju Maakohtus.